

Sprawozdanie z działalności

Towarzystwa Polsko-Austriackiego w 2017 r.

1. Zarząd Główny

Zarząd Główny TPA działał pod kierunkiem Prezesa, prof. nadzw. dr Zbigniewa Tomkowskiego.

Podobnie jak w poprzednim roku, praca Prezydium Zarządu Głównego prowadzona była w Warszawie przez Zespół Roboczy Prezydium Zarządu Głównego składający się z członków Prezydium zamieszkałych w Warszawie. W miarę rozwiązywania konkretnych spraw związanych z działalnością TPA kontaktowano się z członkami Prezydium ZG zamieszkującymi poza Warszawą. Zespół roboczy odbył dwanaście protokółowanych spotkań, na których omawiano sprawy związane z realizacją zadań zawartych w Planie pracy Prezydium ZG.

Do pozytywnych zjawisk w działalności Towarzystwa w 2017 r. należy zaliczyć utworzenie bądź reaktywowanie Oddziałów Towarzystwa w Kudowie Zdroju i Jeleniej Górze. Możliwe to było dzięki działaniom Prezesa Zarządu Oddziału we Wrocławiu, Lubomira Wędzichy. Stopniowo rozwija się proces tworzenia przy Oddziałach Regionalnych Kół Młodzieży. Do pierwszego Koła powstałego przy Oddziale TPA w Łowiczu dołączyły Koła Młodzieży przy Oddziałach TPA w Częstochowie i Wrocławiu.

Nadal, mimo podejmowanych starań, nie przyniosło dotychczas spodziewanych rezultatów pozyskanie Honorowych Członków Wspierających TPA. Uniemożliwiło to powołanie Rady Społeczno-Programowej TPA. Zespół Roboczy Prezydium ZG przygotował listę firm i instytucji austriackich i polsko-austriackich działających w Polsce, do których chcielibyśmy skierować zaproszenie do przystąpienia do TPA w charakterze Honorowego Członka Wspierającego oraz do uczestnictwa w Radzie Społeczno-Programowej TPA. Temat ten był poruszany na spotkaniach, zarówno z ustępującym jak i obejmującym funkcję Ambasadorem Austrii w Warszawie. Na spotkaniach tych, pierwszym w dniu 9 lutego 2017 r. z Ambasadorem dr Thomasem Buchsbaumem i drugim, w dniu 21.11.2017 r. z Ambasadorem dr Wernerem Almhoferem, przedstawiano działalność TPA. 27.08.2017 r. przedstawiciele Prezydium wzięli udział w pożegnaniu Ambadora dr Thomasa Buchsbauma w związku z zakończeniem jego misji dyplomatycznej.

W związku z objęciem kierownictwa Austriackiego Forum Kultury w Warszawie przez Radcę Ministra, Ruperta Weinmanna, przedstawiciele Prezydium Zarządu Głównego spotkali się 4. 12. 2017 r. z kierownictwem Forum mające na celu omówienie współpracy.

Podpisano porozumienie o współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka Niemieckiego (PSNJM). Mimo inicjatywy ze strony Prezydium ZG, nie udało się włączyć TPA we organizację Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego dla uczniów szkół ponadpodstawowych, choć na etapie centralnym Olimpiady, w styczniu 2018 r.

uwzględniono sprawdzian wiedzy o Austrii. W roku szkolnym 2018/19 Zespół roboczy Prezydium ZG będzie wychodził z inicjatywą bliższej współpracy obu stowarzyszeń. Szczególna uwaga będzie zwracana na możliwość wsparcia ze strony PSNJM w zakładaniu Kół Młodzieży TPA. Do tego potrzebne jest także aktywne działanie ze strony oddziałów TPA.

W drugiej połowie roku, z inicjatywy Skarbnika ZG, mgr Andrzeja Karlińskiego, Zespół Roboczy Prezydium ZG podjął dyskusję i prace związane z koncepcją organizacji I Forum Samorządowego Polska-Austria. Udało się pozyskać dla tej idei władze Rzeszowa, które wyraziły również zgodę na wsparcie finansowe tej inicjatywy. Również z inicjatywy mgr Andrzeja Karlińskiego podjęto rozmowy z jednym z restauratorów dotyczące organizacji w karnawale, z początkiem 2018 r., Pierwszego Balu Wiedeńskiego w Warszawie. Mając na uwadze fakt, iż w 2018 r. przypada setna rocznica utworzenia Pierwszej Republiki Austriackiej, Prezes ZG TPA, prof. nadzw. dr Zbigniew Tomkowski podjął aktywne działania na rzecz organizacji w czerwcu 2018 r., wspólnie z Wyższą Szkołą Menedżerską w Warszawie, konferencji naukowej nt. „Republika Austrii. Dzieje, współczesność, relacje polsko-austriackie”.

Zespół roboczy Prezydium Zarządu Głównego zajmował się także obsługą strony internetowej TPA, opracowując szereg informacji dotyczących podejmowanych działań. Mimo apeli kierowanych do Oddziałów TPA, nie wykorzystywały one w pełni plusów tej formy informacji publicznej o swojej działalności.

Dokonano kolejnej aktualizacji danych dotyczących TPA w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Członkowie Prezydium Zarządu Głównego uczestniczyli w różnych imprezach na terenie kraju, otrzymując na nie zaproszenie od organizatorów. Dotyczy to, między innymi udziału prof. nadzw. dr Zbigniewa Tomkowskiego w konferencjach naukowych w Austriackim Forum Kultury w Warszawie oraz na UMCA w Lublinie; mgr Janusza Gasta w obchodach 35-lecia utworzenia Oddziału TPA we Wrocławiu, zorganizowanych 1 grudnia 2017 r.; dr inż. Stanisława Błaziaka w zebraniu w Oddziale w Zamościu; mgr Stanisława Szumskiego w konferencji naukowej pt. Austria i sąsiedzi – transfer kulturowy zorganizowanej przez Oddział TPA w Łodzi oraz Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego; mgr Andrzeja Karlińskiego w uroczystościach zorganizowanych w Konsulacie Honorowym Austrii w Łodzi z okazji objęcia funkcji przez nowego Konsula Honorowego. Obecna była również Prezeska Zarządu Oddziału TPA w Łodzi, dr Agnieszka Kisztelińska-Wegrzyńska.; dr Tadeusz Żaczek brał udział w zebraniu założycielskim tego Oddziału 6. 04. 2017 r.

W 2017 r., zgodnie ze statutem TPA, odbyły się dwa posiedzenia Zarządu Głównego w Warszawie.

Na posiedzeniu w dniu 13 maja 2017 r. omówiono działalność Prezydium Zarządu Głównego w 2016 r., przyjęto Plan pracy Prezydium ZG TPA na 2017 r. oraz zapoznano się z informacjami przedstawionymi przez uczestniczących Prezesów Zarządów Oddziałów TPA. W trakcie posiedzenia Prezes ZG TPA, prof. nadzw. dr Zbigniew Tomkowski wręczył dr Tadeuszowi Żączkowi, członkowi Prezydium ZG oraz Prezesowi Zarządu Oddziału TPA w Łowiczu Złotą Honorową Odznakę TPA przyznaną mu za długoletnią działalność w Towarzystwie na Walnym Zjeździe TPA 18.04.2015 r Na wniosek Prezesa Zarządu

Głównego jednogłośnie przyjęto na Członka Prezydium ZG dr Bogumiłę Kmieć, Prezeskę Zarządu Oddziału w Częstochowie.

Na posiedzeniu w dniu 25.10. 2017 r., Zarząd Główny przyjął informację o działalności Prezydium Zarządu Głównego za okres od poprzedniego posiedzenia Zarządu Głównego oraz przedstawiona została informacja o działalności oddziałów TPA. Uczestnicy posiedzenia wzięli udział w uroczystości święta narodowego Republiki Austrii zorganizowanej przez Ambasadora tego kraju w Warszawie, dr Wenera Almhofera.

Wokół Zarządu Głównego skupionych jest w Warszawie 17 członków TPA. Ze składek tych członków finansowane było utrzymanie strony internetowej TPA oraz druk dyplomów.

2. Oddziały Regionalne

Działania oddziałów TPA, na których opiera się działalność programowa TPA, prowadzone były dzięki wielkiemu zaangażowaniu prezesów i członków zarządów oraz szeregu członków Towarzystwa. Dotyczy to też wielkiego wysiłku i umiejętności w zdobywaniu środków finansowych na podejmowane inicjatywy, za co należą się wyrazy uznania.

Oddział TPA w Częstochowie, kierowany przez dr Bogumiłę Kmieć, w związku z brakiem własnego lokalu zmienił formułę swojego działania z form stacjonarnych na formy „wędrownie” czyli inicjatywy organizowane w różnych placówkach oświatowych miasta i regionu. Zarząd Oddziału podjął rozmowy ze stosownymi władzami dotyczące utworzenia w miejscowych szkołach Kół Młodzieży TPA. W efekcie powstały takie koła w szkołach podstawowych nr 38 i 13 i dwóch szkołach średnich w Częstochowie oraz w Olkuszu. Rozpoczęto także cykliczne spotkania w tych szkołach.

W ramach wieloletniej współpracy z placówką Polskiej Akademii Nauk we Wiedniu, przedstawicielki Zarządu Oddziału – dr Bogumiła Kmieć i Beata Nawrocka uczestniczyły w konferencji naukowej poświęconej królowi Janowi III Sobieskiemu zorganizowanej we Wiedniu w dniach 19 – 20 września 2017 r. Współorganizatorem konferencji była Austriacka Akademia Nauk.

Zorganizowano spotkanie z panią Gabriele Langer, Dyrektorem polskiej agencji Austria.Info., która 19.10.2017 r. odwiedziła Zespół Szkół Ekonomicznych w Częstochowie.

W grudniu rozpoczęto przygotowania do obchodów dwusetnej rocznicy powstania kolędy „Cicha noc” w formie spotkań w szkołach i naukę oryginalnej wersji tej kolędy rodem z Austrii. Nawiązano współpracę z Towarzystwem „Cicha noc” (Stalle Nacht Gesellschaft) w Oberndorfie pod Salzburgiem – miejscu powstania kolędy.

Także w grudniu Oddział zorganizował wyjazd na Jarmark Bożonarodzeniowy (Christkindlmarkt) we Wiedniu połączony z wizytą na Kahlenbergu.

Na członków Towarzystwa przyjęto siedmiu nowych członków. Łączna liczba członków TPA skupionych w Oddziale wzrosła do czterdziestu pięciu.

Zarząd **Oddziału TPA w Lublinie**, skupiający przede wszystkim pracowników naukowych, kierowany przez dr Elżbietę Muciek, odbył cztery zebrania: 12 stycznia, 29 marca, 30 maja i 26 października. Pierwsze, styczniowe zebranie poświęcone było sprawom organizacyjnym z przyjęciem planu działalności w roku 2017, który przewidywał organizację wycieczki do Wiednia (współ z Oddziałem Zamojskim TPA), spotkanie z red. Leszkiem Mazanem i obchody Dnia Austrii. Poruszono kwestię składek członkowskich. Wysokość składki została uchwalona na kwotę 20 zł rocznie. Na zebraniu wręczono legitymacje członkowskie nowym członkom Oddziału.

Na zebraniu w marcu, obok spraw bieżących zapowiedziano spotkanie z Zarządem TPA w Zamościu. Spotkanie z Zarządem zamojskim odbyło się na Wydziale Politologii UMCS. Omówione zostały formy współpracy obu oddziałów.

Zebranie 30 maja wypełnił benefis współzałożyciela i wieloletniego członka Oddziału w Lublinie ks.prof. Edwarda Walewandra z okazji jego 70-urodzin. Były kwiaty, lampka wina i pamiątkowa fotografia. Gościem specjalnym był Luis Rojas Zambrano z Peru.

Październikowe zebranie było poświęcone obchodom Dnia Austrii, omówieniu zadań na rok 2018, a w sprawach organizacyjnych m. in. dyskusji na temat poszukiwania instytucji wspierających i sponsorów. Zebrano składki członkowskie.

Wymienione przedsięwzięcia były finansowane ze składek członkowskich. Oprócz tego pozyskano środki od sponsorów w wysokości 500,00 zł.

Oddział TPA w Łodzi, skupiający pracowników naukowych Uniwersytetu Łódzkiego, kierowany przez dr Agnieszkę Kisztelińską – Węgrzyńską, zorganizował 7 listopada 2017 r, wspólnie z Wydziałem Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ, konferencję naukową pt. „ *Austria i sąsiedzi. Transfer kulturowy*”. Referentami byli pracownicy naukowcy z UŁ, Polskiej Akademii Nauk oraz innych uczelni. Jednym z referentów był Amb. Otto Forst - Bataglia z Wiednia. Konferencję zaszczylił swoim udziałem Dyrektor Austriackiego Forum Kultury w Warszawie, Minister Rupert Weinman. Dr Agnieszka Kisztelińska-Węgrzyńska prezentowała referaty dotyczące problematyki austriackiej na: międzynarodowej konferencji w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, pt. „Historisches Gedachtnis und Zeitgeschichtsforschung im Kontext der polnischosterreichischen Beziehungen im 20. Jahrhundert” (14 lipca 2017 r.). Organizatorami konferencji byli Instytut Historii PAN i Austriackie Forum Kultury; w Stacji Polskiej Akademii Nauk we Wiedniu (26 stycznia 2017 r.), w ramach Cyklu Wykładów Kopernikańskich.

Członkowie TPA skupieni w Oddziale byli autorami szeregu prac naukowych.

Prezes Oddziału była obecna na kilku uroczystościach zorganizowanych przez Ambasadę Austrii.

Najważniejszą inicjatywą, zorganizowaną 14 listopada 2017 r. przez **Oddział TPA w Łowiczu** był *międzyszkolny konkurs wiedzy o Austrii dla uczniów gimnazjów w Łowiczu*. Aktywny udział w organizacji konkursu wzięło Koło Młodzieży TPA. Prezes Oddziału, dr Tadeusz Żaczek, wygłosił prelekcje nt. „Austria wczoraj i dziś” dla słuchaczy Łowickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz dla członkiń Łowickiego Klubu Amazońki.

Oddział uzyskał 280,00 zł z tytułu składek członkowskich.

Oddział TPA w Radomiu, kierowany przez mgr Irenę Szcześniak, zorganizował we wrześniu tradycyjną wycieczkę do Austrii dla swoich członków i sympatyków. Tym razem celem wyjazdu był Klagenfurt i okolice. Wycieczki te pozwalają w kolejnych latach przybliżyć członkom i sympatykom TPA w Radomiu różne regiony i ważne miasta w Austrii.

Aktywną działalność w 2017 r. prowadził **Oddział TPA we Wrocławiu**, kierowany przez Wiceprezesa Zarządu Głównego i Prezesa Oddziału, mgra Lubomira Wędzichę. Oddział skupia osiemdziesięciu członków oraz dwudziestu członków honorowych. 2-go grudnia 2017 r. Oddziałowi upłynęło 35 lat od momentu jego założenia. Z tej okazji, 1 grudnia odbyły się uroczystości w salach Uniwersytetu Wrocławskiego z udziałem Jego Magnificencji Rektora UW, prof. dr hab. Adama Jezierskiego oraz Sekretarza Generalnego TPA, mgr Janusza Gasta. W referatach zaprezentowano dorobek Oddziału oraz TPA. Dyrektor Instytutu Historycznego UW, prof. dr hab. Rościsław Żerlik wygłosił referat pt. „Herb Wrocławia z 1530 r.”. Uroczystość uświetnił koncert w wykonaniu Elżbiety Wareńczak – sopran oraz Ryszarda Żołędzińskiego – saksofon i Marka Werpulewskiego – fortepian. Z okazji jubileuszu Oddział wydał drukiem wydawnictwo pt. „35 lat Wrocławskiego Oddziału TPA” w którym udokumentował, w m. in. wieloma zdjęciami, swoją długoletnią działalność.

Oddział nadal korzysta z pięknych sal w Klubie Muzyki i Literatury we Wrocławiu, gdzie w każdy pierwszy czwartek miesiąca organizowane są spotkania członków Oddziału. Łącznie odbyło się jedenaste spotkań. Dzięki staraniom Dyrektora Klubu, mgr Ryszarda Sławczyńskiego, członka Zarządu Oddziału oraz współpracy z Akademią Muzyczną i szkołami muzycznymi we Wrocławiu, członkowie Oddziału mieli możliwość uczestnictwa w wielu recitalach, koncertach i spotkaniach autorskich, m. in. 5 stycznia, koncert fortepianowy Michała Michalskiego z udziałem Konsula Honorowego Austrii we Wrocławiu, dr Edwarda Wąsiewicza; 6 kwietnia, spotkanie z Ambasadorem Austrii w Warszawie, Jego Ekscelencją dr Thomasem Buchsbaumem; 4 maja IV Muzyczne Spotkanie z literaturą austriacką – poezja Paula Celana; 5 października, prezentacja książki M. Pierzyńskiego „Tajemnice dolnośląskich zamków”; 2 listopada, Zaduszki Wrocławskie; 7 grudnia, zebranie podsumowujące działalność w 2017 r. Łącznie odbyło się 11 imprez i spotkań.

Oddział, wspólnie z Klubem Muzyki i Literatury ogłosili Konkurs Translatorski o Nagrodę Prezesa TPA na przekład wiersza „Ermuclung” Gregora M. Lepki. Laureatami nagrody zostali Joanna Małgorzata Banachomicz i Krzysztof Rejman.

Podobnie jak w latach ubiegłych, ważną aktywnością Oddziału, pozwalającą na pogłębianie wiedzy o problematyce austriackiej oraz na integrację jego członków są organizowane wyjazdy zagraniczne do Austrii oraz innych krajów. Łącznie członkowie Oddziału uczestniczyli w siedmiu takich wyjazdach.

9 grudnia odbyło się spotkanie wigilijne, w którym uczestniczyło 74 osób. Gościem honorowym był Konsul Honorowy Austrii we Wrocławiu, dr Edward Wąsiewicz.

Dla **Oddziału TPA w Zamościu**, kierowanego przez mec. Romana Podświadka, był to pierwszy rok działalności. Zebranie założycielskie Oddziału odbyło się 26 listopada 2016 r.

3 czerwca 2017 r. odbyło się drugie Walne zgromadzenie członków Oddziału poświęcone wypracowaniu kierunków jego działania. Na koniec 2017 r. Oddział liczył 28 członków.

Oddział przywiązywał dużą wagę do bliskiej współpracy z Konsulem Honorowym Austrii w Lublinie, Piotrem Majchrzakiem. 20 marca 2017 r. przedstawiciele Oddziału złożyli wizytę Konsulowi Honorowemu w Lublinie a 24 marca 2017 r. członkowie Oddziału gościli go w Zamościu. Celem spotkań z Konsulem Honorowym było przekazanie informacji o planach działania Oddziału.

Podobny cel miały wizyty złożone przez przedstawicieli Oddziału u Prezydenta Zamościa, Andrzeja Wnuka i u Starosty Zamojskiego, Henryka Matei.

Jedną z inicjatyw, której realizacją zamierza zająć się Oddział jest problematyka austro-węgierskich cmentarzy wojennych z I Wojny Światowej. Z inspiracji Oddziału Muzeum Zamojskie podjęło się zadania naukowego opracowania cmentarzy i miejsc pochówku żołnierzy Austro-Węgier na terenie południowej Lubelszczyzny. W związku z podjęciem tej problematyki przez Oddział jego przedstawiciele uczestniczyli, wspólnie z przedstawicielami Muzeum, w spotkaniu z delegacją Austriackiego Czarnego Krzyża na czele z płk. Dieterem Alleschem, Przewodniczącym tej organizacji w landzie Styria. Goście austriaccy, dziękując za podjęcie tej inicjatywy, przekazali na nośnikach elektronicznych materiały archiwalne ze swojego zasobu. W spotkaniu, które miało miejsce w dniu 29 września 2017 r. wziął udział Konsul Honorowy Austrii w Lublinie, Piotr Majchrzak. Kontynuując aktywność w zakresie tej problematyki Zarząd Oddziału doprowadził do podpisania porozumienia o współpracy między Oddziałem, Gminą Zamość i Zespołem Szkół Ponadpodstawowych nr 5 w Zamościu którego celem jest uporządkowanie cmentarza wojsk austro-węgierskich i rosyjskich w Płoskiem.

Uczestnicząc w inauguracji misji dyplomatycznej nowego Ambasadora Austrii w Warszawie, dr Wenera Almhofer, Prezes Oddziału, mec. Roman Podświadek zaprosił Ekscelencję do złożenia wizyty w Zamościu.

Zarząd Oddziału odbył 8 spotkań. Założone zostało konto bankowe w Raiffeisen Polbank. Możliwości finansowe Oddziału ograniczają się do składek członkowskich. Na dzień 31 marca 2018 r. stan konta wynosił 1286, 68 zł. Oddział nie posiada stałego lokalu.

Z różnych powodów nie dotarły do Zarządu Głównego sprawozdania z działalności w 2017 r. z oddziałów TPA w Cieszynie, Gdańsku, Jeleniej Górze, Kudowie Zdroju i Toruniu.

Opracował na podstawie informacji dostarczonych przez Oddziały TPA

Stanisław Szumski

Sekretarz ZG TPA

30.06.2018 r.